

Kalevi Kettisen tervehdyspuhe

Arvoisat juhlavieraat

Melkein tasan kymmenen vuotta sitten, kesäkuun 6 päivänä oli tälle paikalle, Kuolemajärven kirkon raunioille kokoontunut lähestulkoon yhtä suuri joukko kuolemajärveläisiä ja myös heidän ystäviään muistamaan silloin kuudenkymmenen vuoden takaisia tapahtumia. Toukokuun lopulla toki tiedettiin, että toinen maailmansota riehui vielä aivan lähietäisyydellä. Elettiin sodan ratkaisuvaiheita. Saksalaiset olivat perääntyneet silloisen Leningradin piirityksestä. Suomen sodanjohtokin aavisti käänteen olevan lähellä. Tällä kertaa oli myös varauduttu mahdolliseen evakkoon lähtöön eri tavalla kuin talvisodan alkaessa. Väepeli Eino Akkanen oli kevään kuluessa useaan otteeseen käynyt kokouksissa perehtymässä mahdollisesti tarvittaviin evakuoitisuunnitelmiin ja varautunut myös toimimaan niiden mukaisesti. Tämä keskiviikkopäivänä 24.5.1944 ei kuitenkaan tiedetty, vaikka sotatapahtumia pelättiin, että runsaan kahden viikon päästä alkaisi taaskin evakkotaival, joka ei vielä ole päättynyt.

Kuluneiden sotavuosien aikana oli ehditty haudata edessämme olevaan kirkkomaahan ehditty haudata 91 sankarivainajaa. Sankarihautauksista oli muodostunut lähes viikoittainen rutiini. Hautaukset suoritettiin taivasalla – kirkko oli jo silloin raunioina talvisodan jäljiltä. Luonnollisesti myös siviilihautauksia tapahtui normaaliin tapaan. Siviilihautausmaalla, joka sijaitsee tuolla vasemmalla kirkon ja rannan välissä, lepää meidän kuolemajärveläisten omaisia sadoittain aina 1770-luvulta lähtien. Tässä maassa ovat meidän kuolemajärveläisten juuret. Paitsi siviilihautausmaassa lepääviä omaisiamme tulee meidän aivan erityisesti muistaa niitä 244 sankarivainajaa, jotka maksoivat kalleimman hinnan itsenäisyydestämme ja jotka lepäävät nyt vieraalla maalla.

Historian kulkua emme voi muuttaa, mutta voimme kuitenkin tänä päivänä tulla tänne juurillemme katsomaan paikkoja, joissa sukumme aikanaan asui ja jossa vanhimmat ovat saaneet leposijansa.

Haluan lopuksi osoittaa kiitokset Karavellayhtiölle ja erityisesti leirialueen johtajalle herra Slepoville siitä, että hänen kanssa tekemämme sopimus mahdollistaa meille muistokäynnit kirkkomaalla, jolle kaikkien maailmanmullistusten jälkeen on löytynyt käyttötarkoitus lasten ja nuorten leirialueena jonkun muun toiminnan sijasta.

Haluan myös esittää tervehdyksemme Primorskin kaupungin ja lehdistön edustajille, jotka ovat halunneet osallistua meille niin arvokkaaseen muistojuhlaan.

Olkaa kaikki sydämellisesti tervetulleita.